

SİVİL HAVACILIK İŞLETMELERİ YETKİLİ DENETİM KURULUŞLARINDA GÖREV ALACAK BAŞDENETÇİ VE DENETÇİLERE İLİŞKİN TALİMATI'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TALİMAT

MADDE 1- 10.10.2012 tarihinde yayımlanan Sivil Havacılık İşletmeleri Yetkili Denetim Kuruluşlarında Görev Alacak Başdenetçi Ve Denetçilere İlişkin Talimatının 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" (1) Bu Talimatta geçen; "

MADDE 2- Aynı talimatın Ek-1 bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(1)Uçuşa elverişlilik grubu denetçileri;

a) Sürekli uçuşa elverişlilik yönetim kuruluşu denetçileri;

- 1) PART M
- 2) PART 145
- 3) PART 66/147
- 4) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3)
- 5) Kalite Yönetimi
- 6) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS)
- 7) İnsan Faktörleri
- 8) Denetim Teknikleri
- 9) Hava Aracı Tip Eğitimi
- 10) FTS ve EWIS Eğitimi

b) Hava aracı uçuşa elverişlilik denetçileri;

- 1) Airworthiness Inspector
- 2) PART M
- 3) PART 145
- 4) PART 66/147
- 5) Kalite Yönetimi
- 6) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS)
- 7) İnsan Faktörleri
- 8) Denetim Teknikleri
- 9) Hava Aracı Tip Eğitimi
- 10) FTS ve EWIS Eğitimi

c) Hava aracı bakım kuruluşları denetçileri;

- 1) PART 145
- 2) PART M
- 3) PART 66/147
- 4) Kalite Yönetimi
- 5) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS)

- 6) İnsan Faktörleri
- 7) Denetim Teknikleri
- 8) Hava Aracı Tip Eğitimi
- 9) FTS ve EWIS Eğitimi

ç) Bakım eğitim kuruluşları denetçileri;

- 1) PART 145
- 2) PART M
- 3) PART 66/147
- 4) Teknik İngilizce
- 5) Kalite Yönetimi
- 6) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS)
- 7) İnsan Faktörleri
- 8) Denetim Teknikleri
- 9) Hava Aracı Tip Eğitimi
- 10) FTS ve EWIS Eğitimi

d) Hava aracı tasarım ve üretim kuruluşları denetçileri;

- 1) PART 21
- 2) PART 145
- 3) PART 66/147
- 4) PART M
- 5) DOA/POA
- 6) ETSO / TSO
- 7) Safety Complex Systems
- 8) Kalite Yönetimi
- 9) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS)
- 10) İnsan Faktörleri
- 11) Denetim Teknikleri
- 12) Hava Aracı Tip Eğitimi
- 13) FTS ve EWIS Eğitimi

(2) Uçuş operasyon grubu denetçileri;

a) Ticari hava taşıma işletmeleri,

1. Üs denetçileri,

a. Kalite ve Emniyet Denetçileri;

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi
- 4) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS) Eğitimi
- 5) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3) Eğitimi

b. Uçuş İşletme Denetçileri;

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi
- 4) Uçuş Operasyon Denetçisi Eğitimi

- 5) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3) Eğitimi
- 6) Uçuş İşletme/Yer İşletme Denetleme Teknikleri Eğitimi
- 7) Uçuş Hazırlığı Eğitimi
- 8) Performans Eğitimi
- 9) Ekip Kaynak Yönetimi (CRM) Eğitimi

c. Eğitim Denetçileri;

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi
- 4) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3) Eğitimi
- 5) Ekip Kaynak Yönetimi (CRM) Eğitimi

ç. Yer İşletme Denetçileri;

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi
- 4) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3) Eğitimi
- 5) Tehlikeli Maddeler Eğitimi
- 6) Uçuş İşletme Yer İşletme Denetleme Teknikleri Eğitimi

d. Kabin Hizmetleri ve Kabin Eğitim Denetçileri;

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi
- 4) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3) Eğitimi
- 5) "Cabin Safety Operations" Eğitimi
- 6) Ekip Kaynak Yönetimi(CRM) Eğitimi

2. İstasyon denetçileri;

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi
- 4) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3) Eğitimi

3. Özel yetki denetçileri,

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi
- 4) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3) Eğitimi
- 5) Özel Yetki Eğitimleri (ETOPS, RVSM, MNPS, RNAV, RNP, AWO)

4) Yol boyu uçuş denetçileri,

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi
- 4) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3) Eğitimi

5) SANA (Yerli Hava Araçlarına Yapılan Emniyet Değerlendirme Denetimi) denetçileri,

- a) Kokpit Denetçileri,
- 1) Denetleme Teknikleri Eğitimi
  - 2) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3) Eğitimi
  - 3) JAR-FCL Eğitimi
  - 4) Özel Yetki Eğitimleri (ETOPS, RVSM, MNPS, RNAV, RNP, AWO)
  - 5) Tehlikeli Maddeler Eğitimi
  - 6) SAFA Awareness Eğitimi
  - 7) Ekip Kaynak Yönetimi (CRM) Eğitimi
  - 8) Uçuş Hazırlığı Eğitimi
  - 9) Performans Eğitimi
  - 10) Hava Aracı Familiarization Eğitimi

- b) Kabin Denetçileri;
- 1) Denetleme Teknikleri Eğitimi
  - 2) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3) Eğitimi
  - 3) Hava Aracı Familiarization Eğitimi
  - 4) Tehlikeli Maddeler Eğitimi
  - 5) SAFA Awareness Eğitimi
  - 6) "Cabin Safety Operations" Eğitimi
  - 7) Ekip Kaynak Yönetimi (CRM) Eğitimi
  - 8) Kabin Memurluğu Tip Eğitimi

- c) Fiziksel Kontrol Denetçileri;
- 1) Denetleme Teknikleri Eğitimi
  - 2) EASA PART-M Eğitimi
  - 3) EASA PART-145 Eğitimi
  - 4) Hava Aracı Teknik Tip Eğitimi
  - 5) Tehlikeli Maddeler Eğitimi
  - 6) SAFA Awareness Eğitimi
  - 7) Fuel Tank Safety Eğitimi
  - 8) EWIS Eğitimi

- 6) Kabin ekibi temel emniyet eğitimi denetçileri;

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi
- 4) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3) Eğitimi

- b) Genel havacılık işletmeleri denetçileri,

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi

- c) Çok hafif hava aracı işletmeleri denetçileri,

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi

- ç) Zirai mücadele ve yangın söndürme işletmeleri denetçileri,

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi

- d) Balon işletmeleri denetçileri,
1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
2) İç Tetkikçi Eğitimi
3) Denetleme Teknikleri Eğitimi
- e) SAFA (Yabancı Hava Araçlarına Yapılan Emniyet Değerlendirme Denetimi) denetçileri.
- a) Kokpit Denetçileri;
1) Denetleme Teknikleri Eğitimi
2) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3) Eğitimi
3) JAR-FCL Eğitimi
4) Özel Yetki Eğitimleri (ETOPS, RVSM, MNPS, RNAV, RNP, AWO)
5) Tehlikeli Maddeler Eğitimi
6) SAFA Awareness Eğitimi
7) Ekip Kaynak Yönetimi (CRM) Eğitimi
8) Uçuş Hazırlığı Eğitimi
9) Performans Eğitimi
10) Hava Aracı Familiarization Eğitimi
- b) Kabin Denetçileri;
1) Denetleme Teknikleri Eğitimi
2) OPS (EU-OPS 1 / JAR OPS 3) Eğitimi
3) Hava Aracı Familiarization Eğitimi
4) Tehlikeli Maddeler Eğitimi
5) SAFA Awareness Eğitimi
6) "Cabin Safety Operations" Eğitimi
7) Ekip Kaynak Yönetimi (CRM) Eğitimi
8) Kabin Memurluğu Tıp Eğitimi
- c) Fiziksel Kontrol Denetçileri;
1) Denetleme Teknikleri Eğitimi
2) EASA PART-M Eğitimi
3) EASA PART-145 Eğitimi
4) Hava Aracı Teknik Tıp Eğitimi
5) Tehlikeli Maddeler Eğitimi
6) SAFA Awareness Eğitimi
7) Fuel Tank Safety Eğitimi
8) EWIS Eğitimi
- (3) Lisans grubu denetçileri;
- a) Onaylı eğitim organizasyonu denetçileri;
1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
2) İç Tetkikçi Eğitimi
3) Denetleme Teknikleri Eğitimi
4) Uçuş Ekibi Lisanslandırma Denetçisi Eğitimi
5) FCL (JAR-FCL 1/2) Eğitimi
6) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS) Eğitimi
- b) Sentetik Eğitim Cihazı (FSTD) işleticisi denetçileri;

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi
- 4) FSTD (Flight Simulation Training Device) Denetçi eğitimi (Evaluator)
- 5) PART-ORA Eğitimi
- 6) PART-FCL Eğitimi

c) Uçuş harekât uzmanı eğitim organizasyonu denetçileri;

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi
- 4) Uçuş Ekibi Lisanslandırma Denetçisi Eğitimi
- 5) FCL (JAR-FCL 1/2) Eğitimi
- 6) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS) Eğitimi
- 7) Eğitiminin Eğitimi veya Formasyon Eğitimi

(4) Sağlık grubu denetçileri;

- 1) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
- 2) İç Tetkikçi Eğitimi
- 3) Denetleme Teknikleri Eğitimi

(5) Havaalanı grubu denetçileri;

a) Havaalanı işletmecileri denetçileri;

- 1) ICAO Ek 14 İleri Seviye Eğitimi
- 2) Denetim Teknikleri Eğitimi
- 3) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS)
- 4) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi

b) Terminal işletmecileri denetçileri;

- 1) Havaalanı Terminal İşletimi ve Yönetimi Eğitimi
- 2) Denetim Teknikleri Eğitimi
- 3) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS)
- 4) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi

c) Yer hizmetleri kuruluşları denetçileri;

- 1) Yer hizmetlerinde denetim yapacağı konu ile ilgili olarak, SHT-Eğitim Tab.'da (Yer Hizmetleri Eğitim Tablosu) yer alan temel ve tazeleme eğitimleri
- 2) Denetim Teknikleri Eğitimi
- 3) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS)
- 4) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi

ç) Heliport işletmecileri denetçileri;

- 1) ICAO Ek 14 Cilt II Eğitimi
- 2) Heliport İşletme Hizmetleri Eğitimi
- 3) Denetim Teknikleri Eğitimi
- 4) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS)
- 5) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi

d) Gayri sıhhi işyerleri denetçileri;

- 1) Denetim Teknikleri Eğitimi
- 2) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS)

3) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi

- e) Sıhhi işyerleri denetçileri;
1) Denetim Teknikleri Eğitimi
2) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi

(6) Hava Seyrüsefer grubu denetçileri;

- (a) Hava trafik denetçileri;
1) ICAO Doc 8168 PANS OPS eğitimi,
2) Denetim Teknikleri Eğitimi,
3) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS)
4) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi (QMS)
5) NSA-SOCA, NSA-SOCH, NSA-SORA ve NSA-SOSM eğitimleri
6) ATM alanında Havaalanlarının Sertifikalandırılması eğitimi (EC 1035/2011 Ortak Gereklilikler)
7) NSA-AUDIT eğitiminin 3 seviyesini başarılı bir şekilde tamamlamış olmak,
8) SAF-SAM, SAF-SC ve SAF-HFA eğitimleri

- (b) Haberleşme (CNS) denetçileri;
1) Denetim Teknikleri Eğitimi,
2) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS)
3) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi (QMS)
4) ICAO Doc 8071 Uçuş Kontrol eğitimi,
5) NSA-SOCA, NSA-SOCH, NSA-SORA ve NSA-SOSM eğitimleri
6) ATM alanında Havaalanlarının Sertifikalandırılması eğitimi (EC 1035/2011 Ortak Gereklilikler)
7) NSA-AUDIT eğitiminin 3 seviyesini başarılı bir şekilde tamamlamış olmak,
8) SAF-SAM, SAF-SC, SAF-SW, SAF-HFA eğitimleri

(7) Güvenlik grubu denetçileri;

- a) Havacılık güvenliği denetçileri;
1) Kontrol Noktası Güvenlik Uygulamaları Kursu
2) Yer Hizmetleri Güvenliği Kursu
3) Havayolu güvenliği yönetimi kursu
4) Kargo güvenliği
5) İkram güvenliği
6) Ulusal denetçi eğitimi/sertifikasyon

- b) Hava kargo acentesi denetçileri;
1) Kargo güvenliği
2) Kargo temel

- c) Güvenlik Eğitimi denetçisi;
1) Havayolu güvenlik yönetimi
2) Eğitimlik

- d) Güvenlik cihazları denetçisi
1) Kontrol Noktası Güvenlik Uygulamaları Kursu
2) EDS operatörü kursu
3) Cihazlarla ilgili bölümlerden birinden mezun olmak (mühendis veya teknisyen)

- e) Tehlikeli Madde Denetçisi
  - 1) Tehlikeli maddeler eğitmenliği
  - 2) Kargo/posta güvenliği
- (8) Hava ulaşım grubu denetçileri;
  - 1) Denetim Teknikleri Eğitimi
  - 2) Emniyet Yönetim Sistemi (SMS)
  - 3) Kalite Yönetim Sistemi Eğitimi
  - 4) Uçuş değerlendirme işlemleri
  - 5) Tehlikeli Maddeler Bilinci"

MADDE 3- Aynı talimatın Ek-2 bölümü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" (1) Tüm denetçi gruplarının alması gerekli ortak temel eğitim konuları;

- 1) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ve Mevzuatı
  - (a) Tanıtılması
  - (b) Yetki, Görev ve Sorumlulukları
  - (c) Teşkilatı, Organizasyon yapısı
  - (ç) İlgili mevzuatı (2920 - 5431 sayılı Kanunlar ve ilgili Yönetmelikler ile Talimatlar, AIP, AIC)
  - (d) Diğer kurumlarla ilişkileri (UDH, DHMİ, DLH, DMİ, Diğer Bakanlık, kurum ve kuruluşları, Genel Kurmay, Sağlık, Çevre, Dışişleri, MEB, ABGS vb.)
  - (e) İkili ve çoklu anlaşmalar
  - (f) Trafik hakları
- 2) Uluslararası Sivil Havacılık Kuruluşları ve Mevzuatı
  - (a) ICAO, Şikago Konvansiyonu ve Ekleri
  - (b) ECAC
  - (c) EUROCONTROL
  - (ç) EASA
- 3) SHY YDK Yönetmeliği
  - (a) Yetkili Denetim Şirketi Görev ve Sorumlulukları, teşkilatı, yönetimi ve organizasyon yapısı, doküman yönetim ve kontrol sistemi, personel politikası, kalite yönetim sistemi, tesis, arşiv ve veri muhafaza sistemi
  - (b) Başdenetçi ve denetçilerin görev, yetki ve sorumlulukları, denetim sırasında uyulması gerekli kurallar, SHGM tarafından denetçilerin yetkilendirilmesi ve yetkilerin iptali
  - (c) Uyulması gerekli etik kurallar, bağımsızlık ilkesi ve bağımsızlığı ortadan kaldıran haller
  - (ç) İşletmelerin ve yetkili bağımsız denetim kuruluşlarının yükümlülükleri
  - (d) Denetçiler ile işletme kalite ve emniyet denetçileri arasında işbirliği
  - (e) SHGM ile yetkili bağımsız denetim kuruluşları arasında işbirliği
- 4) Yetkili denetim kuruluşu el kitabı (Rehber)
- 5) Havacılıkta kalite yönetim sistemi
- 6) Emniyet yönetim sistemi (SMS)
- 7) Tehlikeli maddeler
- 8) Havacılık güvenliği

- 9) Denetleme;
  - (a) İnceleme ve denetimin amacı
  - (b) İnceleme ve denetim faaliyetinin yürütülmesi
  - (c) Denetlemenin planlanması
  - (ç) Denetleme hazırlığı
  - (d) Açılış ve kapanış toplantıları
  - (e) Kontrol listeleri
  - (f) Delil, bulgu ve bulgu seviyeleri
  - (g) Ön rapor, asıl rapor ve süre verilmesi
  - (ğ) Bulguların kapatılması ve ek değerlendirme
  - (h) Takip denetlemeleri

(2) Uçuşa elverişlilik grubu denetçileri; temel eğitimde asgari olarak birinci fıkrada yer alan eğitimlere ilave olarak aşağıda yer alan tabloda belirtilen eğitimleri de almaları gereklidir.

- 1) Uçuşa Elverişlilik Daire Başkanlığı mevzuatı
- 2) Lisanslandırma ve sertifikalandırma süreçleri
  - (a) Bakım eğitim kuruluşları
  - (b) Teknisyen lisansları
  - (c) Uçuşa elverişlilik
  - (ç) Sürekli uçuşa elverişlilik
  - (d) Bakım kuruluşları
  - (e) Tasarım/Üretim kuruluşları
- 3) Bakım eğitimi, sürekli uçuşa elverişlilik, tasarım/üretim kuruluşları ve bakım kuruluşlarının organizasyonu ve bu tür işletmelerde görev alan personel gereklilikleri ile görev ve sorumlulukları
- 4) El kitapları inceleme ve onay işlemleri (BKEK, SUYEK, BEKAD, BP, GP vb.)
- 5) Özel yetkilendirmeler konusunda bakım gereklilikleri (RVSM, RNAV, RNP, MNPS, ETOPS, LVO, NVIS, EFB vb.)
- 6) Bakım konusunda insan faktörleri
- 7) Uçuşa Elverişlilik Direktifi, Servis bülteni
- 8) Bakım Programı, Bakım paketleri, MEL
- 9) Tamir ve Modifikasyonlar
- 10) Teknisyen Kategorileri, Hava araçları, Eğitim ve Rehberlik
- 11) Tasarım/Üretim işlemleri, ETSO/TSO onayları, Sertifikasyon Prosedürleri, MSG
- 12) Değerlendirme testi
- 13) İşbaşı eğitimi ve değerlendirmesi

(3) Uçuş operasyon grubu denetçileri; temel eğitimde asgari olarak birinci fıkrada yer alan eğitimlere ilave olarak aşağıda yer alan tabloda belirtilen eğitimleri de almaları gereklidir.

- 1) Uçuş operasyon Müdürlüğü ve SAFA/SANA mevzuatı
- 2) Ruhsatlandırma süreçleri
  - (a) Ticari Hava Taşımacılığı
  - (b) Genel Havacılık
  - (c) Balon İşletmeciliği
  - (ç) Çok Hafif Hava Araçları
  - (d) Ziraî Mücadele ve Orman yangını söndürme
  - (e) Kabin Ekibi Temel Emniyet Eğitimi
- 3) Hava taşıma işletmeleri organizasyonu ve bu tür işletmelerde görev alan personel gereklilikleri ile görev ve sorumlulukları
- 4) El kitabı inceleme ve onay işlemleri (OM, CCM, CCTM, GOM, QM, SMSM, MEL L/S, vb.)
- 5) Özel yetkilendirmeler (RVSM, RNAV, RNP, MNPS, ETOPS, LVO, DGR, HEMS, NVIS, EFB vb.)
- 6) İnsan faktörleri ve CRM
- 7) Kokpit, kabin ve yer personeli eğitim gereklilikleri ve kontrolü
- 8) Uçuş Görev ve Dinlenme Süreleri
- 9) Kiralamalar
- 10) Hava taşıma işletmelerinin mali yükümlülükleri
- 11) SAFA/SANA
- 12) Yol boyu uçuş denetlemeleri
- 13) Değerlendirme testi
- 14) İşbaşı eğitimi ve değerlendirmesi

(4) Lisans grubunda denetçileri; temel eğitimde asgari olarak birinci fıkrada yer alan eğitimlere ilave olarak aşağıda yer alan tabloda belirtilen eğitimleri de almaları gereklidir.

- 1) Uçuş Ekibi Lisans Müdürlüğü mevzuatı
- 2) Yetkilendirme süreçleri
  - (a) Onaylı eğitim organizasyonları
  - (b) Dispeç eğitim organizasyonları
  - (c) Sentetik Eğitim Cihazı (FSTD) işletici organizasyonları
- 3) Onaylı eğitim, dispeç eğitim organizasyonları, FSTD işleticileri ve bu tür işletmelerde görev alan personel gereklilikleri ile görev ve sorumlulukları
- 4) El kitabı inceleme ve onay işlemleri (OM, TM, vb.)
- 5) PPL, CPL, ATPL ve Dil sınavları ve ilgili işlemler

- 6) TRE, TRI, FE, FI, CRE, CRI ve Yabancı pilot yetkilendirmeleri
- 7) İnsan faktörleri ve CRM
- 8) Değerlendirme testi
- 9) İşbaşı eğitimi ve değerlendirmesi

(5) Sağlık grubu denetçileri; temel eğitimde asgari olarak birinci fıkrada yer alan eğitimlere ilave olarak aşağıda yer alan tabloda belirtilen eğitimleri de almaları gereklidir.

- 1) Uçuş Ekibi Lisans Müdürlüğü ve Sağlık mevzuatı
- 2) Sağlık kuruluşu yetkilendirme süreçleri
- 3) Sağlık kuruluşu organizasyonları ve bu tür işletmelerde görev alan personel gereklilikleri ile görev ve sorumlulukları
- 4) El kitabı inceleme ve onay işlemleri
- 5) Sağlık sertifikaları, tahditler
- 6) İnsan faktörleri
- 7) Değerlendirme testi
- 8) İşbaşı eğitimi ve değerlendirmesi

(6) Havaalanları grubu denetçileri; temel eğitimde asgari olarak birinci fıkrada yer alan eğitimlere ilave olarak aşağıda yer alan tabloda belirtilen eğitimleri de almaları gereklidir.

- 1) Havaalanları Daire Başkanlığı mevzuatı
- 2) Ruhsatlandırma ve yetkilendirme süreçleri
  - (a) Havaalanları
  - (b) Terminal işletmecileri
  - (c) Heliport işletmecileri
  - (ç) Yer hizmetleri kuruluşları
  - (d) Sıhhi ve gayri sıhhi işyerleri
- 3) Havaalanları, terminal işletmecileri, heliport işletmecileri, yer hizmetleri kuruluşları, sıhhi ve gayri sıhhi işyerleri organizasyonu ve bu tür işletmelerde görev alan personel gereklilikleri ile görev ve sorumlulukları,
- 4) El kitabı inceleme ve onay işlemleri
- 5) İnsan faktörleri
- 6) Değerlendirme testi
- 7) İşbaşı eğitimi ve değerlendirmesi

(7) Hava seyrüsefer grubu denetçileri; temel eğitimde asgari olarak birinci fıkrada yer alan eğitimlere ilave olarak aşağıda yer alan tabloda belirtilen eğitimleri de almaları gereklidir.

- 1) Hava Seyrüsefer Daire Başkanlığı mevzuatı
- 2) Lisanslandırma ve sertifikalandırma süreçleri
  - (a) ATS Hizmet Sağlayıcıları
  - (b) AIS Hizmet Sağlayıcıları
  - (c) CNS Hizmet Sağlayıcıları
  - (ç) ATCO lisansları
  - (d) ATSEP Lisansları
- 3) El kitabı inceleme ve onay işlemleri (CNS-KYS, ATCO&ATSEP Eğitim Müfredatı, ATSEP Bakım Formları)
- 4) Emniyet Direktifi, Emniyet İkazı ve Emniyet Bilgisi
- 5) Lisanslı personelin özel yetkileri (ATSEP ve ATCO Eğitimcileri ile İş başı eğitimcileri vb.)
- 6) Fonksiyonel Sistemlere getirilen değişiklikler ve bildirim
- 7) ATCO Görev ve Dinlenme Süreleri
- 8) CNS Bakım ve Uçuş Kontrol zaman aralıkları
- 9) CNS Hassas ve Kritik Sahaları
- 10) İnsan faktörleri
- 11) Değerlendirme testi
- 12) İşbaşı eğitimi ve değerlendirmesi

(8) Güvenlik grubu denetçileri; temel eğitimde asgari olarak birinci fıkrada yer alan eğitimlere ilave olarak aşağıda yer alan tabloda belirtilen eğitimleri de almaları gereklidir.

- 1) Temel Sivil Havacılık Güvenliği
- 2) Güvenlik bilinci
- 3) Havacılık güvenlik operasyonları
- 4) Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı ve Ekleri
- 5) Güvenlik yönetimi eğitimi
- 6) Görev yetki sorumluluklar
- 7) Ulusal ve uluslararası düzenlemeler ve uygulamaları

- 8) Risk ve tehdit değerlendirmeleri
- 9) Güvenlik programları
- 10) SeMS
- 11) Kriz yönetimi
- 12) Değerlendirme testi
- 13) İşbaşı eğitimi ve değerlendirmesi

(9) Hava ulaşım grubu denetçileri; temel eğitimde asgari olarak birinci fıkrada yer alan eğitimlere ilave olarak aşağıda yer alan tabloda belirtilen eğitimleri de almaları gereklidir.

- 1) Hava Ulaşım Daire Başkanlığı mevzuatı/AIP
- 2) Uçuş Değerlendirme Eğitimi/Permi işlemleri
- 3) Sigorta Yükümlülükleri Eğitimi
- 4) Tehlikeli Maddeler Bilinci
- 5) Yolcu Hakları
- 6) İnsan faktörleri
- 7) Değerlendirme testi
- 8) İşbaşı eğitimi ve değerlendirmesi"

MADDE 4- Bu Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5- Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.